
Fakulteten för hälsa, natur- och teknikvetenskap

Utbildningsplan

Specialistsjuksköterska med inriktning mot distriktssköterska

Programkod:	VASDI
Programmets benämning:	Specialistsjuksköterska med inriktning mot distriktssköterska Study Programme for Specialist Nursing in Primary Health Care
Högskolepoäng:	75 högskolepoäng
Beslut om inrättande:	Utbildningsplanen är fastställd av fakultetsnämnden vid fakulteten för hälsa, natur- och teknikvetenskap 2016-12-09, att gälla från och med ht 2017.
Undervisningsspråk:	Svenska och engelska
Utbildningsnivå:	Avancerad nivå
Examenskategori:	Yrkesexamen Utbildningsprogrammet uppfyller dessutom kraven för generell magisterexamen.
Behörighetskrav	Av Socialstyrelsen utfärdad legitimation som sjuksköterska. Särskild behörighet: Sjuksköterskeexamen omfattande 180 hp varav minst 15 hp examensarbete eller kandidatexamen i omvårdnad, eller motsvarande. Yrkesverksamhet som sjuksköterska motsvarande minst 24 månader heltid. Svenska B/SV 2 B och Engelska A.

Inledning

Utbildningsprogrammet leder fram till en yrkesexamen som specialistsjuksköterska med inriktning mot distriktssköterska.

Arbetet som specialistutbildad sjuksköterska innebär betydande krav på självständighet och förmåga att hantera komplexa vårdssituationer inom specialistområdet. Distriktssköterskan arbetar framförallt inom primärvård, den vård som bedrivs oavsett huvudman utanför sjukhus, vilket innebär bl.a. barnhälsovård, vårdcentral/hälsocentral, elevhälsovård, hemsjukvård, särskilt boende och företagshälsovård. Distriktssköterskan kan även ha egen mottagningsverksamhet inom områden som t.ex. diabetes, inkontinens, hjärtsvikt och sårvård. Detta innebär att distriktssköterskan har en bred kompetens inom olika verksamhetsområden och vårdformer med

möjlighet till skiftande arbetsuppgifter inom hälso- och sjukvården utifrån befolkningens hälsobehov i alla åldrar.

Distriktssköterskan ska i sitt arbete identifiera patienters fysiska, psykiska, existentiella, kulturella och sociala behov samt bedöma, planera, genomföra och utvärdera de omvårdnads- och medicinska insatser som behövs i olika situationer. I både intra- och interprofessionella team runt patienten och dennes närstående har distriktssköterskan en ledande och samordnade funktion. Distriktssköterskan ska med sin specialistkompetens sprida kunskap och vara handledare till omvårdnadspersonal och studenter inom sitt verksamhetsområde. Det mångkulturella samhället kräver god handlingsberedskap hos distriktssköterskan och förmåga att anpassa sig till skilda samhälleliga förhållanden. I arbetet ingår att bedöma riskfaktorer för ohälsa samt förebygga desamma hos befolkningen. En distriktssköterska har också förskrivningsrätt för vissa läkemedel och hjälpmedel samt kunskap om medicinsktekniska produkters användningsområden. En distriktssköterska förutsätts dessutom kunna följa, använda och medverka i forsknings- och utvecklingsarbete samt initiera och leda utvecklingsarbete.

Utbildningens mål

Utbildningens innehåll, längd och nivå regleras av Högskolelagen (SFS 1992:1434) och Högskoleförordningen (SFS 1993:100), vilka garanterar att genomgången utbildning svarar mot de kompetenskrav som ställs och de behörighetskrav som krävs för fortsatta universitetsstudier samt EU:s krav på medlemsländerna.

I enlighet med Högskolelagen 1 kap. 9 § (SFS 1992:1434) och Högskoleförordningen (SFS 1993:100) skall utbildning på avancerad nivå väsentligen bygga på de kunskaper som studenten inhämtar inom utbildningen på grundnivå eller motsvarande kunskaper. Utbildningen på avancerad nivå skall innebära fördjupning av kunskaper, färdigheter och förmågor i förhållande till utbildning på grundnivå och skall, utöver vad som gäller för utbildning på grundnivå,

- ytterligare utveckla studenternas förmåga att självständigt integrera och använda kunskaper,
- utveckla studenternas förmåga att hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer, samt
- utveckla studenternas förutsättningar för yrkesverksamhet som ställer stora krav på självständighet eller forsknings- och utvecklingsarbete.

I Högskoleförordningen (SFS 1993:100) anges de nationella mål som studenten skall uppnå för att självständigt kunna arbeta som specialistsjuksköterska med respektive inriktning. Studenten skall:

Kunskap och förståelse

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och insikt i aktuellt forsknings och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen, och
- visa fördjupad kunskap i planering, ledning och samordning av vård- och hälsoarbetet.

Färdighet och förmåga

- visa fördjupad förmåga att självständigt och i samverkan med patient och närstående identifiera vårdbehov och upprätta omvårdnadsplan,
- visa förmåga att leda och utvärdera omvårdnadsåtgärder,
- visa fördjupad förmåga att initiera, genomföra och utvärdera hälsofrämjande och förebyggande arbete,
- visa förmåga att integrera kunskap samt analysera, bedöma och hantera komplexa frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att medverka vid och självständigt utföra undersökningar och behandlingar inklusive vård i livets slutskede, och
- visa vårdpedagogisk förmåga.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa självkänedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,

- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot patienter och deras närstående, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

För specialistsjuksköterskeexamen med *inriktning mot distriktssköterska* skall studenten också:

- visa förmåga att självständigt bedöma, planera, genomföra och utvärdera de åtgärder som behövs för att främja fysisk, psykisk och social hälsa hos patienter och förebygga uppkomsten av sjukdom och sjukdomskomplikationer.
- visa förmåga att observera och bedöma komplexa behov av vård, habilitering och rehabilitering hos patienter, och
- visa sådan kunskap som krävs för att ansvara för hälsoundersökning och vaccinationsverksamhet.

Utöver ovanstående nationella mål har specialistsjuksköterskeprogrammen vid Karlstads universitet utformats utifrån de mål som gäller för en generell magisterexamen (SFS 1993:100) samt gällande författningar som berör distriktssköterskans profession.

Utbildningens uppläggning och innehåll

Specialistsjuksköterskeexamen med inriktning mot distriktssköterska omfattar 75 högskolepoäng (hp). Programmet kan studeras både som hel- eller halvfartsstudier. Programmet ges som distansutbildning i form av blended learning, en blandning mellan campus- och nätbaserade distansstudier.

I programmet ingår fem kurser vars innehåll inriktas mot primärvård och omfattar såväl teoretiska som verksamhetsförlagda studier (VFU).

Följande kurser ingår i programmet

Hälsofrämjande - och förebyggande omvårdnad, allmänmedicin och folkhälsa, 15hp
Sjukdomslära och förskrivningsrätt för vissa läkemedel, 15 hp
Familje-, barn- och elevhälsovård 15 hp
Hemsjukvård och avancerad omvårdnad i hemmet 15 hp
Examensarbete inriktning distriktssköterska, 15 hp

Av STUDIEGÅNG: Hel- och halvfart framgår programmets kurser och uppläggning.

Kursernas ordning i programmet kan varieras utifrån studentens studietakt men inleds alltid med kursen Hälsofrämjande- och förebyggande omvårdnad, allmänmedicin och folkhälsa 15 hp och avslutas med kursen för examensarbete.

Huvudområde, ämne och progression

Huvudområdet i programmet utgörs av ämnet omvårdnad 30 hp och därutöver ingår ämnet medicinsk vetenskap 45 hp. Ämnena integreras i kurserna, vilket syftar till att skapa förutsättningar för ett helhetsperspektiv i studentens lärande. Integrerat i programmets första fyra kurser finns vetenskaplig metod motsvarande 7,5 hp. För specialistsjuksköterskeexamen, inklusive magisterexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) omfattande 15 hp, som genomförs i huvudområdet omvårdnad med inriktning mot distriktssköterskans verksamhetsområde.

Programmet genomsyras av professionellt förhållningssätt, hälsofrämjande omvårdnad, ledarskap och förbättringskunskap inom omvårdnad, mångkultur, evidensbaserad och säker vård, inter- och intra professionellt teambete. Den teoretiska och praktiska kunskapen integreras i programmet för att uppnå ett professionellt yrkeskunnande som vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Progression inom programmets huvudområde utgår från studenternas tidigare kunskaper, färdigheter och förmågor för att successivt öka kunskapsintegration för omvårdnad, hälsoarbete, vård och behandling inom distriktssköterskans profession. Progressionen i programmet innebär också ökade krav på studentens självständighet med ökad komplexitet i sjukdomspanoramata både för barn ungdomar, vuxna och äldre utifrån omvårdnad, medicinsk vetenskap och folkhälsovetenskap. Detta innebär att innehållet i kurserna fördjupas och breddas successivt och vidareutvecklas samt kopplas till kommande yrkesprofession för att skapa ett

meningsfullt lärande och främja studentens professionella utveckling och självkänedom. Programmet avslutas med ett examensarbete där studenten fördjupar sig inom ett specifikt omvårdnadsområde.

Omvårdnad

Omvårdnad som vetenskaplig disciplin har en patientnära och klinisk förankring. Centrala begrepp inom omvårdnad är människa, hälsa, miljö och omvårdnadshandlingar. Omvårdnad har sin grund i en humanistisk människosyn och syftar till att främja hälsa, förebygga ohälsa och sjukdom, bevara och återställa hälsa utifrån individens möjligheter och behov, minska lidande samt möjliggöra en värdig död. En central del i omvårdnaden är relationerna mellan sjuksköterskan, patienten och närstående. Dessa professionella relationer präglas av helhetsyn, etiskt och vetenskapligt förhållningssätt. Omvårdnadsforskningen förser det praktiska omvårdnadsarbetet med evidensbaserad kunskap.

Medicinsk vetenskap

Medicinsk vetenskap inriktas på fördjupade kunskaper inom medicinsk vetenskap omfattande; ohälsa hos barn, ungdomar, vuxna och äldre samt sjukdomslära och farmakologi. I kursen Förskrivningsrätt för vissa läkemedel ingår områden som krävs för ansökan om förskrivningsrätt hos Socialstyrelsen, omfattande viss medicinsk utrustning, vissa hjälpmedel, förbrukningsartiklar och läkemedel. Efter utbildningen skall distriktssköterskan självständigt kunna genomföra medicinska bedömningar och vaccinationer inom sitt kompetensområde.

Verksamhetsförlagd utbildning

Programmet innehåller 14 veckor VFU vilka genomförs på helfart. VFU förläggs i huvudsak till det landsting/de kommuner som utbildningen har avtal med men kan förläggas till annat landsting/andra kommuner under förutsättning att avtalade riktlinjer för handledning kan följas efter överenskommelse mellan berörda parter. Verksamhetsförlagd utbildning kan medföra merkostnad för studenten i form av kostnader för resor och bostad.

Internationalisering

För att öka kunskapen och förståelsen för andra länder och internationella förhållanden och för att fördjupa förståelsen om det egna landet ingår studier om andra kulturer och dess hälso- och sjukvård. Studenterna erbjuds att delta i internationell verksamhet vid Karlstads universitet. Det är också möjligt att förlägga vissa delar av utbildningen utomlands.

Examination

Med examination avses pedagogisk verksamhet vid vilken studentens måluppfyllelse av lärandemål bedöms. Olika former av examination används för att bedöma kunskaper och förståelse, färdigheter och förmågor samt värderingsförmåga och professionellt förhållningssätt. I utbildningen ingår också kliniska examinationer. Examination framgår av respektive kursplan.

Examensbenämning

Examensbenämning för yrkesexamen:

Specialistsjuksköterskeexamen med inriktning mot distriktssköterska
Postgraduate Diploma in Specialist Nursing - Primary Health Care

Examensbenämning för magisterexamen:

Filosofie magisterexamen. Huvudområde: Omvårdnad
Master of Science (60 credits). Major: Nursing.

Tillgodoräknande av kurs

Student har rätt att begära tillgodoräknande av tidigare studier vid svensk högskola, studier utomlands eller yrkesverksamhet. Beslut om tillgodoräknande fattas enligt gällande regelverk.

Övrigt

Närvaro

En veckas heltidsstudier motsvaras av 1,5 hp. Förhållandet mellan schemalagd undervisning och självstudier varierar beroende på kursinnehåll. Obligatorisk närvaro (examinationer) förekommer under vissa moment i utbildningen och framgår av respektive kursplan.

Uppflyttning till högre kurser

För att bli antagen till kurser inom programmet krävs att studenten har den särskilda behörighet som föreskrivs i respektive kursplan.

Förnyat prov

Student som ej bedömts godkänd vid ordinarie examination av kurs ges möjlighet till förnyad prövning vid minst två tillfällen inom ett år från ordinarie tillfället. Vid andra omtentamenstillfället har studenten rätt att begära annan examinator. Förnyat prov i syfte att höja godkänt betyg är ej tillåtet. Student som ej bedömts godkänd under verksamhetsförlagd utbildning, har möjlighet till förnyad VFU/praktik så snart det finns organisatoriska möjligheter för detta. Begränsning av antalet tillfällen kan förekomma och framgår i respektive kursplan.

Studieuppehåll och studieavbrott

Studenter som önskar göra studieavbrott eller studieuppehåll skall skriftligt meddela detta på särskild blankett till studie- och karriärvägledare.

Regler för utbildning på avancerad nivå

Gällande regler för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Karlstads universitet reglerar studenters och anställdas skyldigheter och rättigheter.

Avskiljande från utbildningen

Examinator kan nödgas avbryta pågående verksamhetsförlagd utbildning om studenten genom sitt handlande uppträder grovt oskickligt vid den aktuella praktikplatsen och handlandet innebär risk för personskada, vidare kan student tills vidare avskiljas från utbildningen då studenten lider av psykisk störning, missbrukar alkohol eller narkotika eller har gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet och det därför föreligger en påtaglig risk att en annan person eller värdefull egendom kan komma till skada. Se respektive kursplan. Rektor anmäler sådant ärende till Högskolans avskiljandenämnd, som utreder och fattar beslut. Ett beslut om avskiljande skall alltid innebära att studenten tills vidare inte får fortsätta den pågående utbildningen. Högskolans avskiljandenämnd arbetar för landets alla högskolor och universitet. (Högskolelagen kap 4, 6§, SFS 1992:1434, Förordning om avskiljande av studenter från högskoleutbildning SFS 1987:915).

STUDIEGÅNG: Hel- och halvfart

HELFART

Översiktsbild: Specialistsjuksköterska med inriktning mot distriktssköterska 75 högskolepoäng (hp)

I programmet ingår Omvårdnad 30hp (huvudområde) och Medicinsk vetenskap 45hp. Den verksamhetsförlagda utbildningen utgörs av 21 hp (14 veckor). Studierna bedrivs på helfart alternativt halvfart enligt nedan översikt..

Helfart Termin 1, hösttermin

Kurs: Hälsöfrämjande- och förebyggande omvårdnad, allmänmedicin och folkhälsa 15hp, *VFU 4 veckor på vårdcentral ingår*

Kurs: Familje-, barn- och elevhälsovård 15 hp, *VFU 6 veckor inom elevhälsovård och barnvårdscentral (3v + 3v) ingår*

Termin 2, vårtermin

Kurs: Sjukdomslära och forskrivningsrätt för vissa läkemedel, 15hp

Kurs: Hemsjukvård och avancerad omvårdnad i hemmet, 15 hp, *VFU 4 veckor inom hemsjukvård ingår*

Termin 3, hösttermin

Kurs: Examensarbete, inriktning distriktssköterska, 15hp

HALVFART (VFU genomförs på helfart)

Översiktsbild: Specialistsjuksköterska med inriktning mot distriktssköterska 75 högskolepoäng (hp)

I programmet ingår Omvårdnad 30hp (huvudområde) och Medicinsk vetenskap 45hp. Den verksamhetsförlagda utbildningen utgörs av 21 hp (14 veckor). Studierna bedrivs på helfart alternativt halvfart.

Termin 1, hösttermin

Kurs: Hälsofrämjande - och förebyggande omvårdnad, allmänmedicin och folkhälsa, 15hp. *VFU 4 veckor på vårdcentral ingår*

Termin 2, vårtermin

Kurs: Sjukdomslära och förskrivningsrätt för vissa läkemedel, 15 hp

Termin 3, hösttermin

Kurs: Familje- barn- och elevhälsovård 15 hp, *VFU 6 veckor inom elevhälsovård och barnvårdscentral (3v + 3v)*

Termin 4, vårtermin

Kurs: Hemsjukvård och avancerad omvårdnad i hemmet, 15 hp, *VFU 4 veckor inom hemsjukvård ingår*

Termin 5, hösttermin

Kurs: Examensarbete inriktning distriktssköterska, 15 hp